

Leiðbeiningar til höfunda ritrýndra fræðigreina

Það er Tímariti hjúkrunarfræðinga kappsmál að birta vel unnar og áreiðanlegar greinar sem innihalda nýjungar og eru mikilvægar fyrir hjúkrunarfræðinga og annað heilbrigðisstarfsfólk í tengslum við ákvarðanir um starfshætti, rannsóknir og stefnumótun. Fræðigreinar geta verið rannsóknargreinar, yfirlitsgreinar eða kenningagreinar, þ.e. greinar sem á ítarlegan hátt fjalla um þróun þekkingar í hjúkrun, hvort heldur sem er um hjúkrunarstarfið, hjúkrunarstjórnun, hjúkrunarkennslu, rannsóknir eða stefnumótun í hjúkrunar- og heilbrigðisþjónustu. Lögð er áhersla á beitingu margvíslegra rannsóknaraðferða, fjölbreytileika í fræðilegum efnistöfum og vönduð vinnubrögð. Fræðigreinar eru ritrýndar og áhersla er lögð á að þær standist vísindalegar kröfur.

Inngangur

Í þessum leiðbeiningum er lýst hvernig ganga skal frá handriti að fræðigrein sem óskað er eftir að fari í ritrýni hjá Tímariti hjúkrunarfræðinga. Handrit að fræðigrein skal að jafnaði ekki hafa birst annars staðar. Lagður er metnaður í að handrit sé vandað hvað snertir efni, málfar og framsetningu.

Almennur frágangur fræðihandrits

Tímarit hjúkrunarfræðinga byggir að mestu leyti á leiðbeiningum í Handbók bandaríska sálfræðingafélagsins, APA (7. útgáfa), í tilvísun og meðferð heimilda. Þar er að finna gagnlegar leiðbeiningar um greinaskrif, framsetningu tölfræðigagna og rafræna heimildaskráningu. Eftirfarandi atriðum ber að fylgja við frágang fræðihandrits:

- Handritið í heild sinni ásamt texta í myndum, töflum og öðru efni sem því tilheyrir skal vera með 12 punkta Times New Roman-letri og tvöföldu línubili.
- Spássiur eiga að vera hefðbundnar (2,5 cm á hvern kant) og textinn vinstrijafnaður.
- Styttur titill handrits skal vera efst í vinstra horni á öllum síðum (header) (hámark 50 slög).
- Blaðsíðutal skal vera efst í hægri horni á öllum síðum.
- Ekki skal vera inndráttur í upphafi efnisgreinar, það getur valdið erfiðleikum í umbroti.

Hámarksorðafjöldi greina er lýst í meðfylgjandi töflu og er þá átt við megintexta án forsíðu, útdráttar, taflna, mynda og heimilda. Að öllu jöfnu skulu handrit ekki innihalda fleiri en sex töflur og myndir samtals. Hámarkslengd á einnig við um handrit samþykkt til birtingar. Viðbrögð við athugasemdum ritrýna eiga því ekki að leiða til lengingar handrits umfram hámarksorðafjölda.

Tafla. 1

Orðafjöldi greina

	Hámarksorðafjöldi megintexta	Orðafjöldi útdráttur	Myndir og töflur (fjöldi)	Fjöldi heimilda
Ritrýnd fræðigrein, megindleg rannsókn	3.500	300	6	35
Ritrýnd fræðigrein, eigindleg rannsókn	5.000	300	6	35
Kerfisbundin fræðileg samantekt, yfirlitsgrein, kenningagrein	5.000	300	6	35

Uppsetning

Titilsíða (e. Title Page) Miðjustillt Fyrirsögn með Hástöfum í upphafi Mikilvægra Orða Miðjustillt nafn höfunda. Aðskildir með kommum. Miðjustillt stofnun sem höfundar eru tengdir. Ef höfundar eru tengdir fleiri en einni stofnun eru þeir númeraðir. Dæmi: Jón Jónsson¹, Skúli Skúlason² og Guðríður Jónsdóttir^{1,2} ¹Háskóli Íslands ²Háskólinn á Akureyri	Stig fyrirsagna (athugið að setja ekki punkta í fyrirsagnir) Miðjustill feitletruð fyrirsögn (1. stig) Vinstristillt feitletruð fyrirsögn (2. stig) Vinstristill skáletruð feitletruð fyrirsögn (3. stig)
---	--

Tegundir fræðigreina

Fræðigreinar í Tímariti hjúkrunarfræðinga geta verið þrenns konar:

- Rannsóknargreinar.
- Kerfisbundnar fræðilegar samantektir eða yfirlitsgreinar.
- Kenningagreinar.

Rannsóknargreinar

1. **Titilsíða.** Titilsíðu á að merkja sérstaklega og hún á ekki að vera hluti af handriti.
Á titilsíðu eiga eftirfarandi upplýsingar að koma fram:

- Styttur titill handrits efst í hægra horni (header).
- Titill og undirtitill greinar (hámark 20 orð) miðjustilltir á efri hluta síðunnar. Titill er án skammstafana.
- Nöfn höfunda og vinnustaðir fyrir neðan titil. Nöfn höfunda eru án titla og prófgráða.
- Nöfn höfunda eins og þau eiga að koma fram í enskum útdrætti.
- Nafn þess höfundar sem er tengiliður vegna greinarinnar (e. corresponding author).
- Orðafjöldi greinar án útdráttar, taflna, heimildaskrár o.þ.h. (sjá töflu).
- Orðafjöldi íslensks og ensks útdráttar.
- Þakkarorð. Þau eru einnig sett aftast í greinina að ritrýni lokinni.

2. Útdráttur (300 orð). Útdráttur á íslensku er á fyrstu síðu handrits.

- Ekki skal draga inn fyrstu línu. Greina skal frá tilgangi rannsóknar, einkennum þátttakenda, aðferð og rannsóknarsniði, markverðustu niðurstöðum og ályktunum. Útdráttur skal skrifaður með skýrum og einföldum stíl og skal geta staðið sjálfstætt.
- Útdráttur er settur fram með undirfyrirsögnum: Tilgangur, Aðferð, Niðurstöður og Ályktanir.
- Þrjú til fimm lykilorð skulu fylgja á íslensku og ensku skv. „Medical Subject Headings (MeSH)“, sjá <http://www.nlm.nih.gov/mesh/authors.html>. Íslensku lykilorðin koma strax undir útdrætti og ensku lykilorðin strax undir English Summary.
- Enskur útdráttur (300 orð) er bein efnisleg þýðing þess íslenska með fyrirsögninni English Summary og undirfyrirsögnunum: Aim, Method, Results og Conclusion(s). Þar þarf að koma fram enskur titill greinarinnar. Mikilvægt er að vanda til enska titilsins og lykilorða, þau eru notuð við vistun og til leitar í erlendum gagnasöfnum. Útdráttur á ensku er á annarri síðu handrits.

3. Inngangur. Titill greinar er miðjusetur efst á síðu í handriti. Í inngangi er hnitmiðuð samantekt á bakgrunni rannsóknar og viðfangsefni hennar. Í inngangi skal leggja áherslu á fræðilegar forsendur rannsóknarinnar og hann skal tengjast með beinum hætti þeim rannsóknarspurningum sem fjallað verður um. Inngangurinn er að jafnaði skrifaður í *nútið* vegna þess að verið er að vísa til rannsóknarviðfangsefnisins og stöðu mála í upphafi rannsóknarvinnunnar. Oft fer vel á því að enda inngang á markmiði eða rannsóknarspurningu.

4. Aðferð. Þessi kafli er ritaður í *þátíð* og lýsir hann því hvernig að rannsókninni var staðið aðferðafræðilega séð. Gera þarf vandlega grein fyrir vali og annmörkum á úrtaki. Gera þarf grein fyrir mælitækjum eða spurningalistum og þeim breytum sem fjallað er um í rannsókninni ef um meginlega rannsókn er að ræða. Lýsa skal framkvæmd rannsóknar á þann hátt að aðrir gætu endurtekið hana. Skýra skal frá þeim leyfum, sem aflað var til rannsóknarinnar, og eftir atvikum síðfræðilegum álitamálum. Geta skal hvaða tölfræðiaðferðum var beitt við úrvinnslu ef um meginlega rannsókn er að ræða. Ef um eiginlega aðferð er að ræða skal lýsa aðferðinni og lítillga hugmyndafræðilegum bakgrunni hennar.

Eftirfarandi millifyrirsagnir eru oftast notaðar:

- Aðferð.
- Þátttakendur eða úrtak.
- Mælitæki eða spurningalistar (meginndleg) eða gagnasöfnunaraðferð (eiginndleg).
- Framkvæmd.
- Siðfræði.
- Réttmæti og áreiðanleiki.
- Gagnagreining.

5. **Niðurstöður.** Niðurstöðukaflinn skal ritaður í þátíð og þar er skýrt frá niðurstöðum út frá tilgangi, rannsóknarspurningum eða -tilgátu (ef við á). Fram eiga að koma heiti tölfraeðiprófa og marktæknimörk skulu koma fram innan sviga (ef við á). Töflur og myndir eiga að geta staðið sjálfstætt og ber að varast að endurtaka í megintexta það sem kemur fram í töflu eða mynd. Heiti taflna og mynda skulu vera lýsandi fyrir niðurstöðurnar sem þar eru kynntar, einnig skal leitast við að hafa myndir skýrar.
6. **Umræða.** Í umræðukaflanum eru mikilvægustu niðurstöður ræddar og túlkaðar. Forðast ber að endurtaka niðurstöður. Geta skal í hverju styrkur og takmarkanir rannsóknarinnar felast. Dregin skal ályktun í samræmi við rannsóknarniðurstöður og fræðilegan bakgrunn.
7. **Hagnýting rannsóknarniðurstaðna** er birt á forsíðu greinarinnar undir yfirskriftinni: „Hvers vegna ættir þú að lesa þessa grein?“ með stuttum, hnitmiðuðum punktum um eftirfarandi fjögur atriði sem koma fram í rannsóknarniðurstöðunum. Hvert atriði skal vera að hámarki ein setning:
- Hvaða nýjungar koma fram í niðurstöðum þessarar rannsóknar?
 - Hvernig má hagnýta niðurstöður rannsóknarinnar í hjúkrun eða íslenskri heilbrigðisþjónustu?
 - Hvaða þekkingu bæta niðurstöður þessarar rannsóknar við hjúkrunarfræði?
 - Hver geta áhrif rannsóknarinnar orðið á störf hjúkrunarfræðinga?
8. **Þakkir** eru færðar vegna sérstakrar aðstoðar við til dæmis gagnasöfnun, fjármögnun, úrvinnslu og aðstöðu. Í handritinu skulu þakkir vera á titilsíðu því þar koma oft fram persónugreinanlegar upplýsingar. Ritstjóri færir þakkarorð á réttan stað við lokafrágang fyrir birtingu.
9. **Neðanmálsgreinar** eru annars vegar skýringar eða athugasemdir við töflur og myndir og hins vegar útskýringar eða áherslur við meginmál greinarinnar.
10. **Viðauki**, ef við á, byrjar á nýrri síðu.
11. Heimildaskrá byrjar á nýrri síðu með fyrirsögninni Heimildir. Heimildir í heimildaskrá eru í stafrófsröð höfunda. Allar heimildir, sem vísað er til í handritinu, verður að skrá í heimildaskrá og eingöngu þær heimildir. Því er mikilvægt að samlesa texta við heimildaskrá. Fylgja skal reglum Tímarits hjúkrunarfræðinga um tilvísanir og heimildaskrá.
12. **Töflur.** Töflur skulu koma á eftir heimildaskrá og aðeins ein tafla á hverri síðu. Í texta handritsins ber að tilgreina hvar höfundur ætlast til að tafla sé staðsett. Númer og lýsandi titill töflu skal standa fyrir ofan töfluna. Töflur úr Excel eða sambærilegu forriti þarf að setja inn þannig að hægt sé að vinna með töflurnar í umbroti (ekki sem mynd). Númer töflu skal vera feitletrað en ekki töflutexti, sbr. Tafla 1. Heiti.
13. **Myndir.** Myndir skulu koma á eftir töflum og aðeins ein mynd á hverri síðu. Höfundur tilgreinir æskilega staðsetningu myndar í texta handritsins. Númer og lýsandi titill myndar skal standa undir mynd. Einnig þarf að skila myndum í frumgerð, prenttækar í fullri upplausn JPG 300 punkta og með birtingarleyfum réttihafa. Númer myndar skal vera feitletrað en ekki myndatexti, sbr. Mynd 1. Heiti.

Kerfisbundnar fræðilegar samantektir og yfirlitsgreinar

Í bókinni Rannsóknir: Handbók í aðferðafræði (2021) er umfjöllun um hvernig setja skal fram kerfisbundnar fræðilegar samantektir og yfirlitsgreinar (Þorbjörg Jónsdóttir og Hulda Sædís Bryngeirsdóttir, 2021). Fylgja skal eftir atvikum ábendingum sem þar koma fram. Almennt skal fylgja leiðbeiningum um ritun fræðigreinar hér að ofan en eftirfarandi þætti ber sérstaklega að hafa í huga:

Kerfisbundin fræðileg samantekt

Aðferðafræði

- Beita skýrum og vel afmörkuðum val- og útilokunarskilyrðum.
- Lýsa leitaraðferð nákvæmlega.
- Gefa upplýsingar um leitarorð (MeSH) og tímasetningu leitar.
- Kynna takmarkanir á vali greina, t.d. eftir tungumáli, rannsóknarsniði eða útgáfutíma.
- Tiltaka alla gagnagrunna sem leitað var í, greina frá ef notaðar voru óbirtar greinar eða bækur.
- Hafa í huga umfang greina og lýsa annmörkun á vali greina.
- Greina frá hverjir sáu um úrvinnslu og greiningu gagna.
- Lýsa vafaatriðum og úrlausnum ef upp kom ágreiningur um efnið.
- Lýsa og færa rök fyrir tölfræðiaðferðum ef við á.
- Tilgreina fjölda greina sem uppfylltu leitaraskilyrði og hve margar þeirra voru teknar í samantektina.

Niðurstöður — umræður

Markmið niðurstöðna er að svara tilgangi eða rannsóknarspurningum samantektar.

- Setja fram niðurstöður á skýran hátt.
- Gefa lýsandi yfirlit yfir greinarnar í samantektinni.
- Nota gjarnan flæðirit til að skýra niðurstöður leitar.
- Leggja mat á vísindalegt gildi og gæði rannsókna með kerfisbundnum hætti.
- Gera skýran samanburð á breytum sem rannsakaðar voru, t.d. í töflu.
- Draga ályktanir í rökréttu samræmi við vísindalegt gildi greina í samantekt.
- Fjalla um tölulegar niðurstöður með vísan í tölfræðigreiningu ef viðeigandi er.
- Athuga hvort niðurstöður eru best kynntar í töflu, línuriti eða mynd eða í texta.
- Fjalla um hagsmunaárekstra í greinum, sem notaðar voru, og í samantektinni.

Ályktanir

- Draga rökréttar ályktanir í eðlilegu samræmi við niðurstöður.
- Gera styrkleika og veikleika samantektarinnar góð skil (t.d. birtingahlutdrægni).

Yfirlitsgreinar

- Yfirlitsgreinar geta fjallað um margvísleg viðfangsefni innan hjúkrunar en lögð er sérstök áhersla á að þær höfði til klínískra hjúkrunarfræðinga og nemenda í grunn- eða framhaldsnámi í hjúkrunarfræði.
- Markmiðið með yfirlitsgrein skal vera að miðla gagnreyndri þekkingu og vekja áhuga og skilning lesandans á efninu.
- Yfirlitsgrein skal skipt í inngang, sem endar með skýrt afmörkuðu markmiði greinarinnar og meginmál sem hefur titil og millifyrirsagnir við hæfi. Greininni skal síðan ljúka með lokaorðum, sem draga fram niðurstöður eða það helsta sem höfundar vilja koma á framfæri, og ályktunum þar sem dregnar eru rökréttar ályktanir í eðlilegu samræmi við niðurstöður.
- Greinin er byggð á ritrýndum og gagnreyndum (e. Evidence-based) heimildum.
- Við ritun yfirlitsgreina skal nota kjarngott og skiljanlegt málfar og forðast torskilin fagorð.

Kenningagreinar

Kenningagrein fjallar um kenningu, líkan eða skilgreiningu á fræðilegu hugtaki (e. concept analysis). Uppbygging og framsetning slíkra greina er með líkum hætti og í öðrum rannsóknargreinum þó að nauðsynlegt geti verið að víkja frá framsetningu. Á eftir hefðbundnum inngangi ætti að koma gagnrýnin, greinandi umfjöllun um efnið. Í stað niðurstaðna er sett fram samantekt á helstu ályktunum. Að jafnaði eru undirfyrirsagnir fleiri í þessum greinum til að gera umfjöllunina skilmerkilegri. Bent er á umfjöllun um kenningagreinar í Rannsóknir: Handbók í aðferðafræði (2021) (Sigriður Halldórsdóttir, 2021).

Frágangur heimilda

Við handritsgerð þurfa höfundar að fylgja reglum Tímarits hjúkrunarfræðinga en þær byggja á Handbók bandaríska sálfræðingafélagsins (nýjasta útgáfa, í þessum leiðbeiningum kölluð APA-7), Ritveri Menntavísindasviðs Háskóla Íslands og leiðbeiningahefti Heilbrigðisvísindasviðs Háskólans á Akureyri (Tilvísanakerfi og heimildaskráning Háskólans á Akureyri, 2020 <https://www.unak.is/static/files/bokasafn/APA/tilvisanakerfi-apa2020.pdf>) sem er samantekt úr Handbók bandaríska sálfræðifélagsins 2020. Í þessum ritum má finna ítarlegar leiðbeiningar um uppsetningu handrita, gagnlegar ábendingar um vinnubrögð við skrif og heimildaskráningu. Einnig er hægt að fara inn á APA style blog <https://apastyle.apa.org/blog> og <https://ritver.hi.is> þar sem finna má gagnlegar upplýsingar um vafaatriði.

Tilvísanir í heimildir í texta

- **Bein tilvitnun í texta sem inniheldur færri en 40 orð.** Ekki þarf að byrja á nýrri línu og íslenskar gæsalappir eru í upphafi og enda tilvitnunar. Vitna skal í höfunda, ártal og blaðsíðutal þaðan sem tilvitnun er tekin: Í grein um streitu nemenda í hjúkrunarfræði í fyrstu bylgju COVID-19 segja höfundar: „Ljóst er að meirihluti nemenda fann fyrir miðungs streitu á þessum tíma, en streitan var þó ekki meiri en mælist í venjulegu árferði. Hins vegar sagðist meirihluti þátttakenda finna fyrir mikilli streitu tengt háskóanáminu.“ (Hrund Sch. Thorsteinsson o.fl. 2022, bls. 69). Þannig benda höfundar á að þó svo að nemendur hafi ekki fundið fyrir meiri streitu á þessum tíma en tíðkast í venjulegu árferði þá hafi mikil streita tengt háskólanáminu.

Eða

Hrund Sch Thorsteinsson o.fl. (2022) benda á að þó svo að streita nemenda hafi ekki verið meiri á þessum tíma en í venjulegu árferði þá hafi „... meiri hluti þátttakenda [funduð] fyrir mikilli streitu tengt háskóanáminu (bls 69).“

- **Bein tilvitnun í texta sem inniheldur fleiri en 40 orð.** Engar gæsalappir, tilvitnun byrjar í nýrri línu, jafnlangt inndregin og upphaf nýrrar málsgreinar og allur texti tilvitnunar jafnmikið inndreginn. Punkturinn í lok tilvitnunar á að vera á undan tilvitnunarsviganum. Dæmi um beina tilvitnun fleiri en 40 orð:

Útskriftarvandi Landspítalans hefur viðtæk og neikvæð áhrif á starfsemi hans, starfsfólk, sjúklinga og aðstandendur þeirra. Of mikil ábyrgð og álag er á starfsemi og starfsfólk Landspítalans sem veita flóknustu meðferðarúrræðin og í bráðaaðstæðum, meðan aðrir þjónustuaðilar virðast geta sagt sig frá verkefnum. (Guðfríður Hermannsdóttir og Sigurveig H. Sigurðardóttir, 2022, bls. 88.

Ef vitnað er orðrétt í heimasíðu þar sem ekki er blaðsíðutal þarf að setja t.d. númer málsgreinar, heiti kafla, númer lagagreinar.

- **Óbein tilvísun í texta** Rannsóknir benda til að mikill hraði og aukinn þrýstingur á útskriftir af sjúkrahúsi auki álag á starfsfólks, sem getur haft neikvæðar afleiðingar fyrir umönnun sjúklinga (Rojas-García o.fl., 2018).
Eða
Niðurstöður rannsóknar Rojas-García o.fl. (2018) benda til að útskriftir af sjúkrahúsi auki álag á starfsfólk, sem geti haft neikvæðar afleiðingar fyrir umönnun sjúklinga.
- **Vísað í fleiri en eina heimild í sama sviga** Þegar vísað er í fleiri en eina heimild í sama sviga eru þær aðgreindar með semikommu. Höfundur á að jafnaði ekki að þurfa að vísa í fleiri en þrjár heimildir til að styðja mál sitt hverju sinni.
- **Íslenskar heimildir** Þegar vísað er í íslenskar heimildir í texta er skírnar- og föðurnafns/eftirnafns höfundar getið.
- **Erlendir höfundar** Eingöngu er getið eftirnafns höfundar erlendra verka.
- **Fleiri en eitt verk sama höfundar** Þegar vísað er í fleiri en eitt verk sama höfundar er höfundarnafnið skrifað einu sinni og ártöl verka í tímaröð, frá elsta til nýjasta verks, og komma sett milli ártala. Dæmi: ... (Helga Bragadóttir, 2015, 2018). Eða: Helga Bragadóttir (2015, 2018) ...
- **Fleiri en eitt verk sama höfundar útgefin á sama ári** Þegar vísað er í fleiri en eitt verk sama höfundar og verkin gefin út sama árið eru verkin aðgreind með litlum bókstaf strax á eftir ártalinu. Dæmi: (Clarke-Steffen, 2022a, 2022b). Eða: Clarke-Steffen (2022a, 2022b). Ath. að í heimildalista þarf að raða verkum eftir sama höfund útgefnum sama ár í stafrófsröð eftir titlum viðkomandi verka.
- **Tveir höfundar með sama eftirnafn** Þegar vísað er í tvo erlenda höfunda með sama eftirnafn eru upphafsstafir skírarnafna notaðir í tilvísun í texta til að aðgreina höfunda. Dæmi: A. L. Mathur (2022) og S. E. Mathur (2022). Eða: (A. L. Mathur, 2022; S. E. Mathur, 2022).
- **Verk sem hefur verið birt rafrænt** Þegar verk hefur verið birt á vefnum en bíður prentunar er vísað í nafn og ártal með hefðbundum hætti en athugasemd um fyrirframbirtingu kemur svo fram í heimildaskrá, sjá neðar.
- **Verk sem bíður birtingar** Þegar vísað er í verk sem bíður birtingar er ekkert ártal skráð en „í prentun“ sett í stað ártals. Dæmi: (Helga Bragadóttir, í prentun).
- **Fleiri en tveir höfundar** Þegar vísað er í verk fleiri en tveggja höfunda skal eingöngu skrifa nafn fyrsta höfundar og síðan „o.fl.“. Dæmi: (Williams o.fl., 2003). Eða: Williams og félagar (2003).
- **Margar heimildir í sama sviga** Þegar vísað er í nokkrar heimildir í sama sviga skal heimildum raðað eftir stafrófsröð. Dæmi: (Albert, 2009; Lord, 1998; Wilson, 2007).
- **Handbók án tilgreinds höfundar** Þegar vísað er í handbók sem hefur engan höfund er nafn þess fyrirtækis eða stofnunar, sem gefur verkið út, skráð sem höfundarnafn. Ef nafn er langt má nota skammstöfun í seinni tilvísunum og er þá skammstöfunar getið í hornklofa í fyrstu tilvísun. Dæmi: (American Psychological Association [APA], 2010).
- **Bók án höfundar eða ritstjóra** Þegar vísað er í bók sem hefur engan höfund og engan ritstjóra er titill verksins skráður sem nafn. Dæmi: (Bíblían, 2007).
- **Blaðagrein** Þegar vísað er í blaðagrein þar sem höfundar er ekki getið er titill greinarinnar eða fyrstu orð titilsins sett í stað höfundarnafns og gæsalappir hafðar beggja vegna. Dæmi: („Smitum fjölgar hratt í Evrópu“, 2020).
- **Óbein heimild, ekki frumheimild** Þegar vísað er í óbeina heimild, ekki frumheimild, er beggja heimilda getið í tilvísun og síðari heimild sett í heimildaskrá. Dæmi: (Gamel o.fl., tilvísun í van Meijel, 2003). Eða: Í rannsókn Gamel og félaga kom fram ... (van Meijel, 2003).
- **Bókarkafli í ritstýrðri bók** Þegar vísað er í bókarkafli í ritstýrðum bókum er tilgreindur höfundur þess kafa sem vísað er í. Dæmi: (Hafdís Skúladóttir o.fl., 2021). Eða: Hafdís Skúladóttir og félagar (2021).

- **Lög og reglugerðir** Þegar vísað er í reglugerðir og lög er lagaheitis og númers getið í fyrsta skipti en síðan eingöngu lagaheitis. Dæmi: (Lög um Háskóla Íslands nr. 77/1979) og síðan (Lög um Háskóla Íslands).
- **Munnleg heimild, fyrirlestur** Þegar vísað er í munnlega heimild eða fyrirlestur er heimildarmanns/-manna eingöngu getið í tilvísun og ekki í heimildaskrá. Dæmi: (Guðmundur Jónmundsson, munnleg heimild, 14. febrúar 2020). Eða: J. Felkner (munnleg heimild, 22. mars 2021).
- **Rafrænt efni, DOI-slóð.** Tímaritsgreinum er nú í flestum tilfellum úthlutað svokölluðu DOI-númeri þegar þær eru gefnar út rafrænt. DOI-númer auðkenna einstakar greinar líkt og ISBN-númer auðkenna bækur, og þetta númer breytist aldrei. Dæmi: 10.1016/j.lisr.2009.09.004. Vefsetur DOI er <http://doi.org/> þar sem hægt er að fara beint inn og slá DOI-númerinu inn í gluggann til að finna/staðsetja rafræna tímaritsgrein.

Heimildaskrá

Í erlendum greina- eða bókanöfnum á stór stafur eingöngu að koma í fyrsta orði, síðan á allt að vera með litlum staf, nema á eftir tvípunkti (nema almennar stafsetningarreglur þess máls segi annað). Rita skal nafn útgáfustaðar og ef til vill útgefanda á íslensku ef hægt er. Dæmi: Kaupmannahöfn, Háskólinn í Iowa. Nöfnum einstakra ríkja í Bandaríkjunum er öllu jöfnu sleppt. Ef nauðsynlegt þykir að ríkisnafnið komi fram skal það ritað fullum stöfum. Tímaritsgreinar, skýrslur o.fl. eru nú iðulega sóttar á internetið. Ef skjalið hefur birst á prenti og rafræna útgáfan er nákvæmt afrit er ekki nauðsynlegt að gefa upp vefslóð. Aldrei er gefið upp í hvaða gagnagrunn skjalið var sótt. Hins vegar á að gefa upp doi (e. digital object identifier) ef skjalið hefur fengið slíkt númer. Samkvæmt APA-7 (2020) þarf ekki lengur að gefa upp dagsetningu hvenær skjalið var sótt.

Innsending greina

Handrit að fræðigreinum skulu send rafrænt á ritstjóri@hjukrun.is. Þegar grein er send inn skal fylgja bréf til ritstjórnar og upplýsingar um höfund/a.

Fylgibréf til ritstjórnar

Í bréfi til ritstjórnar skal höfundur:

- Gera grein fyrir ástæðum þess að greinin eigi erindi í tímaritið.
- Tilgreina öll leyfi, númer þeirra, s.s. Persónuverndar, Vísindasiðanefndar eða siðanefndar stofnunar eða stofnana.
- Tilgreina leyfi viðkomandi framkvæmdastjóra lækninga, yfirlækna eða annarra yfirmanna eftir því sem við á.
- Tilgreina hver er aðalábyrgðarmaður handrits eða ber ábyrgð á samskiptum við ritstjóra.
- Tillögur að þremur ritrýnum ásamt netföngum. Ef höfundar óska eftir að ákveðinn aðili ritrýni ekki handritið þá skal það tekið fram í fylgibréfi. Upplýsingar um höfunda, yfirlýsing um framlag (eyðublað aðgengilegt á vefsíðu tímaritsins)
- Fullt heiti, starfsheiti og vinnustaður, lærdómstitlar.
- Framlag hvers og eins höfundar.
- Staðfesting á að grein hafi ekki birst annars staðar.
- Leyfi fyrir töflum eða myndum sem birst hafa annars staðar, ef við á.

- Yfirlýsing um hagsmunatengsl eða að þau séu engin.

Uppfært í nóvember 2022.

Fyrir hönd ritnefndar: Kristín Linda Hjartardóttir, Páll Biering, Sigríður Elín Ásmundsdóttir, Sigrún Sunna Skúladóttir og Þóra Jenný Gunnarsdóttir.